

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Чернівецького
національного університету
імені Юрія Федьковича
протокол № __ від «__» квітня 2026 р.
Голова Вченої ради

_____ Руслан БІЛОСКУРСЬКИЙ

ПОЛОЖЕННЯ

про навчально-наукову лабораторію

«Колективна радіостанція UR4YWW»

Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

(ПРОЄКТ)

УВЕДЕНЕ В ДІЮ

наказом ректора Чернівецького
національного університету
імені Юрія Федьковича
№ __ від «__» квітня 2026 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення визначає основні засади створення, функціонування та припинення діяльності навчально-наукової лабораторії «Колективна радіостанція UR4YWW» (далі – Лабораторія) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (далі – ЧНУ).

1.2. Лабораторія здійснює свою діяльність відповідно до законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», Регламенту аматорського радіозв'язку України, Статуту ЧНУ, цього Положення та чинного законодавства України.

1.3. Метою створення Лабораторії є забезпечення якісної практичної підготовки здобувачів освіти усіх рівнів, впровадження інноваційних методів навчання в галузі електронних комунікацій, приладобудування та радіотехніки, проведення прикладних досліджень, розвиток радіоспорту та популяризація науково-технічної творчості молоді. Лабораторія слугує технічним та інтелектуальним майданчиком для консолідації радіоаматорської спільноти України, зміцнення міжуніверситетської взаємодії та міжнародної співпраці через радіоефір.

1.4. Діяльність Лабораторії здійснюється відповідно до вимог законодавства України з питань:

1.4.1. Охорони праці, техніки безпеки при роботі з електрообладнанням та антенно-фідерними спорудами, пожежної безпеки та санітарних норм;

1.4.2. Етичної поведінки, академічної доброчесності та дотримання норм міжнародного радіоаматорського етикету;

1.4.3. Гендерної рівності та забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків.

2. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ

2.1. Завданнями Лабораторії є:

2.1.1. Забезпечення практичної бази для опанування здобувачами освіти сучасних інфокомунікаційних технологій: вивчення спектрального

складу сигналів, архітектури SDR-систем та принципів побудови приймально-передавальних трактів.

2.1.2. Організація участі колективу радіостанції (операторів з-поміж студентів, аспірантів, співробітників та стейкхолдерів університету) у всеукраїнських та міжнародних змаганнях з радіозв'язку на коротких (КХ) та ультракоротких (УКХ) хвилях під позивними UR4YWW та UW5Y.

2.1.3. Навчання здобувачів освіти правилам ведення радіообміну, міжнародному радіоаматорському коду та підготовка до успішного проходження іспитів для отримання індивідуальних дозволів (ліцензій) оператора аматорської радіостанції.

2.1.4. Сприяння виконанню кваліфікаційних нормативів операторами радіостанції для отримання спортивних розрядів та звань з радіоспорту за результатами участі в контестах.

2.1.5. Організація виїздів колективу радіостанції для роботи в ефірі з польових умов, розгортання мобільних антенно-фідерних систем (зокрема під час змагань «Польовий день»).

2.1.6. Сприяння реалізації прикладних наукових досліджень за такими напрямками:

- дослідження направлених властивостей антен;
- тестування та експлуатація сучасних видів зв'язку (цифрові види, зв'язок з відбиттям від метеорних слідів тощо);
- розробка систем дистанційного керування прийомо-передавальною апаратурою.

2.1.7. Залучення талановитої молоді до науково-технічної творчості: проєктування та самостійне виготовлення вузлів радіоапаратури, розробка антенних систем та пристроїв автоматизації для потреб радіостанції.

2.1.8. Організаційне забезпечення навчальних, виробничих і переддипломних практик, а також використання обладнання Лабораторії для проведення лабораторних занять з дисциплін радіотехнічного спрямування.

2.2. Для виконання покладених завдань Лабораторія:

2.2.1. Формується на основі кадрового та технічного потенціалу кафедри радіотехніки та інформаційної безпеки ЧНУ.

2.2.2. Забезпечує технічне обслуговування, модернізацію та постійну готовність до роботи констест-позиції: експлуатацію направлених антен, трансиверів та підсилювачів потужності для забезпечення конкурентоспроможності в ефірі.

2.2.3. Створює умови для безпечного доступу студентів до роботи зі складною радіовимірювальною та прийомо-передавальною апаратурою під наглядом начальника радіостанції (кваліфікованого інструктора).

3. УТВОРЕННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЦЕНТРУ

3.1. Засновником Лабораторії є ЧНУ. Лабораторія створюється наказом ректора ЧНУ на підставі рішення Вченої ради ЧНУ, є навчально-науковим підрозділом у структурі кафедри радіотехніки та інформаційної безпеки навчально-наукового інституту фізико-технічних і комп'ютерних наук та користується приміщеннями й майном, наданими університету.

3.2. Лабораторія не є юридичною особою і не має самостійного фінансового рахунку.

3.3. Адреса Лабораторії: вул. Сторожинецька, буд. 101, корпус ЧНУ №9, кафедра радіотехніки та інформаційної безпеки, навчально-науковий інститут фізико-технічних і комп'ютерних наук ЧНУ, м. Чернівці, Україна, 58000.

4. КЕРІВНИЦТВО І СТРУКТУРА ЛАБОРАТОРІЇ

4.1. Лабораторію очолює керівник (начальник радіостанції), який призначається наказом ректора ЧНУ за поданням директора навчально-наукового інституту фізико-технічних та комп'ютерних наук, в тому числі на умовах безоплатного консультування чи праці за сумісництвом.

4.2. Керівник Лабораторії (начальник радіостанції):

4.2.1. Здійснює керівництво роботою Лабораторії, несе персональну

відповідальність за організацію діяльності радіостанції, безпечну експлуатацію обладнання та суворе дотримання Регламенту аматорського радіозв'язку України;

4.2.2. Організовує діяльність Лабораторії, в тому числі щодо взаємодії з радіоаматорськими організаціями (наприклад, Лігою радіоаматорів України), іншими закладами та клубами, вживає заходів до підвищення спортивних та наукових результатів колективу;

4.2.3. Координує діяльність операторів Лабораторії (здобувачів освіти, викладачів, співробітників), складає графіки роботи в ефірі, контролює якість радіообміну та дотримання ними правил техніки безпеки;

4.2.4. Організовує інформаційне забезпечення роботи Лабораторії (адміністрування апаратного журналу, своєчасний QSL-обмін, участь у дипломних програмах), роботу з інтернет-ресурсами та засобами масової інформації для популяризації радіоспорту;

4.2.5. Сприяє створенню належних умов праці у Лабораторії, вносить керівництву ЧНУ пропозиції щодо матеріально-технічного забезпечення (модернізація та ремонт трансиверів, антенно-фідерних систем, комп'ютерної техніки);

4.2.6. Забезпечує навчання здобувачів освіти та підготовку нових операторів Лабораторії, своєчасно проводить інструктажі з охорони праці та електробезпеки;

4.2.7. Здійснює інші повноваження, передбачені законодавством та цим Положенням.

5. УМОВИ І ПОРЯДОК НАДАННЯ ДОСТУПУ ТА ПОСЛУГ

5.1. Користувачами обладнання Лабораторії (операторами радіостанції), а також замовниками послуг з проведення спільних досліджень і розробок можуть бути суб'єкти наукової та освітньої діяльності: наукові та науково-педагогічні працівники, здобувачі вищої освіти (студенти, магістри, аспіранти), інші вчені, а також ліцензовані радіоаматори, наукові установи,

заклади вищої освіти та громадські організації (радіоклуби).

5.2. Порядок надання доступу до прийомо-передавальної апаратури для роботи в ефірі, проведення консультацій та практичних занять для здобувачів вищої освіти і працівників ЧНУ регламентується рішеннями кафедри радіотехніки та інформаційної безпеки. Цей процес здійснюється на підставі затверджених графіків (зокрема графіків тренувань та чергувань), з урахуванням розкладу навчального процесу, календаря радіоаматорських змагань (контестів) та режиму експлуатації обладнання Лабораторії.

5.3. Надання Лабораторією додаткових науково-технічних послуг (наприклад, вимірювання параметрів антенно-фідерних систем, тестування радіоелектронного обладнання), а також виконання прикладних наукових досліджень і експериментальних розробок у межах госпдоговірних та міжнародних НДР здійснюється на підставі окремих угод, укладених між ЧНУ і замовником (або партнером) у двосторонньому порядку.

6. ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ ЛАБОРАТОРІЇ

6.1. Права Лабораторії реалізуються керівником (начальником радіостанції), уповноваженим відповідним наказом ректора ЧНУ.

6.2. Керівник Лабораторії (начальник радіостанції):

6.2.1. Організовує роботу підрозділу, формує збірні команди для участі в змаганнях та розробляє графіки роботи операторів у радіоефірі;

6.2.2. Залучає до роботи на радіостанції здобувачів освіти, науково-педагогічних працівників ЧНУ та кваліфікованих радіоаматорів (у тому числі для тимчасової участі в змагальних проєктах);

6.2.3. Має право подавати запити на замовлення і придбання необхідного для діяльності Лабораторії обладнання (трансиверів, антен, вимірювальних приладів тощо), матеріалів (зокрема QSL-карток) та інших засобів з використанням передбаченого фінансування;

6.2.4. Має право відстороняти осіб від роботи на радіостанції та клопотати перед адміністрацією ЧНУ про застосування відповідних заходів у

разі грубого порушення користувачами правил техніки безпеки або Регламенту аматорського радіозв'язку України.

6.3. Лабораторія зобов'язується:

6.3.1. Не порушувати права та інтереси здобувачів освіти, радіоаматорів і замовників послуг, а також суворо дотримуватися вимог чинного законодавства щодо використання радіочастотного ресурсу України;

6.3.2. Забезпечити операторам і здобувачам освіти нешкідливі та безпечні умови праці, зокрема під час роботи з високовольтною радіоелектронною апаратурою та антенно-фідерними пристроями;

6.3.3. Надавати можливість колективу радіостанції брати участь у змаганнях з радіозв'язку, спортивних радіоекспедиціях, семінарах та конференціях для підвищення їхньої кваліфікації;

6.3.4. Забезпечувати базу для проведення лабораторних і практичних занять, а також надавати консультації здобувачам вищої освіти ЧНУ з питань радіотехніки та зв'язку;

6.3.5. Надавати додаткові послуги та виконувати прикладні дослідження у межах госпдоговірних і міжнародних НДР на підставі окремих угод, укладених ЧНУ у двосторонньому порядку.

6.4. Користувачі Лабораторії (оператори, здобувачі освіти) та замовники робіт мають право:

6.4.1. Працювати на радіоапаратурі Лабораторії та використовувати її ресурсну базу згідно із затвердженим графіком, рівнем допуску та кваліфікацією;

6.4.2. Вчасно і в повному обсязі отримувати навчальні матеріали, консультації та результати виконаних спільних робіт належної якості;

6.4.3. Повідомляти керівника Лабораторії або адміністрацію ЧНУ про неналежне виконання умов співпраці.

6.5. Користувачі Лабораторії (оператори, здобувачі освіти) зобов'язані:

6.5.1. Сумлінно ставитися до роботи з обладнанням, неухильно дотримуватись правил охорони праці, електробезпеки, Регламенту

аматорського радіозв'язку України та норм міжнародного радіоаматорського етикету (HAM Spirit) під час роботи в ефірі;

6.5.2. У випадку пошкодження радіоелектронної апаратури, антенних споруд, вимірювальних приладів, навчальної літератури чи приміщення Лабораторії з власної провini — компенсувати ЧНУ вартість спричиненого збитку відповідно до чинного законодавства.

6.6. Замовники послуг і спільних робіт зобов'язуються:

6.6.1. Виконувати всі умови відповідних договорів, укладених із ЧНУ у двосторонньому порядку;

6.6.2. Усі спірні питання вирішувати відповідно до укладених договорів та чинним законодавством України.

7. ФІНАНСУВАННЯ, МАЙНО, РЕОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРИПИНЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЛАБОРАТОРІЇ

7.1. Джерелами фінансування Лабораторії є:

- держбюджетне фінансування науково-дослідних робіт і розробок, отримане на конкурсній основі;

- кошти, що надходять за виконання науково-дослідних робіт і розробок на замовлення юридичних і фізичних осіб;

- кошти, що надходять за надання платних послуг, дозволених законодавством України і Статутом ЧНУ;

- міжнародні гранти, фінансова та матеріально-технічна підтримка від профільних організацій (наприклад, громадських об'єднань радіоаматорів), добровільні внески (зокрема добровільні внески на розвиток і модернізацію апаратури) та пожертвування;

- інші кошти, отримання яких не заборонено законодавством України. Кошти, отримані Лабораторією, використовуються відповідно до затвердженого кошторису доходів та видатків ЧНУ.

7.2. До матеріально-технічної бази Лабораторії належать основні

засоби (прийомо-передавальна апаратура, трансивери, SDR-приймачі, підсилювачі потужності, антенно-фідерні системи, комп'ютерна та радіовимірювальна техніка), а також інші матеріальні цінності, які знаходяться в розпорядженні кафедри радіотехніки та інформаційної безпеки та призначені для виконання завдань і функцій, покладених на Лабораторію.

7.3. Реорганізація (злиття, приєднання, розділення, виділення, перетворення) і припинення діяльності Лабораторії проводиться у порядку, встановленому наказом ректора з урахуванням рішення Вченої ради ЧНУ на основі подання завідувача кафедри радіотехніки та інформаційної безпеки, погодженого з директором та рішенням вченої ради навчально-наукового інституту фізико-технічних і комп'ютерних наук.

7.4. Термін дії цього Положення необмежений. У разі ліквідації Лабораторії ЧНУ виконує свої обов'язки перед здобувачами освіти, партнерами та замовниками робіт і послуг згідно з укладеними договорами та угодами відповідно до чинного законодавства.

Підготовлено

Директор НН ІФТКН

Завідувач кафедри РТ та ІБ

_____ Петро ШПАТАР

_____ Андрій САМІЛА

“ ___ ” квітня 2026 р.

“ ___ ” квітня 2026 р.